

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2017-08-23

Meddelad i Stockholm

Mål nr

8767-17

SÖKANDE

EPM Data AB, 556486-1689

Sankt Eriksgatan 117

113 43 Stockholm

MOTPART

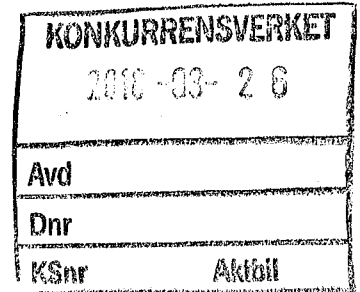
Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Birger Jarlsgatan 16

114 34 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 883886

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kollegiet) genomför en ramavtalsupphandling benämnd "IT-drift, Mindre" dnr 96-40-2015 (upphandlingen). Upphandlingen är genomförd med förhandlat förfarande enligt 4 kap. 2 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU.

EPM Data AB (bolaget) yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Upphandlingen omfattar väldigt många upphandlande myndigheter i Sverige och gäller mycket stora värden. Ramavtalet ska löpa i sju år och avrop kan dessutom göras under hela ramavtalstiden. Avropen kan alltså sträcka sig ännu längre i tiden än sju år. En mycket stor del av marknaden för IT-drift i Sverige riskerar att bli undantagen från konkurrens från andra än ramavtalsleverantörerna under en lång tid. Enligt 5 kap. 3 § LOU får ett ramavtal löpa under längre tid än fyra år endast om det finns särskilda skäl. Bolaget känner inte till några sådana skäl. Bolaget riskerar att lida skada av detta och anser att avtalstiden måste bli kortare och inte fullt så konkurrensbegränsande.

Kollegiet bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Bolagets anbud har rätteligen förkastats. Kollegiet bedömde att bestämmelserna i LOU och praxis inte gav utrymme för en komplettering och det var därför inte möjligt för Kollegiet att begära in aktuell svarsbilaga i efterhand. Kollegiet anser att bolagets yrkande och skaderesonemang är bristfälliga och inte konkretiserat. Bolaget kan inte heller förutsätta att Kollegiet kommer att upphandla samma område på nytt eller att bolaget skulle erhålla ramavtal och måste visa på kausalitet mellan den påstådda skadan och avtalsperioden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphävts. Av övergångsbestämmelser framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades före den 1 januari 2017 varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) är tillämplig.

I 5 kap. 3 § LOU anges att ett ramavtal får löpa under en längre tid än fyra år endast om det finns särskilda skäl. I förarbetena anges som exempel att det kan vara fråga om ett avgränsat projekt som beräknas pågå något längre tid än fyra år och som inte har någon naturlig fortsättning när projektet avslutas. Ett ytterligare exempel kan vara situationer där föremålet för upphandlingen är av sådant slag att det medför stora investeringar för leverantören vilka ska betala sig under avtalstiden (prop. 2006/07:128 s. 334). Regeringen uppger att det ligger i sakens natur att det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att det finns tillräckliga skäl att tillämpa bestämmelsen och att dessa skäl ska vara hänförliga till föremålet för upphandlingen.

Enligt förfrågningsunderlaget är ramavtalens giltighetstid 36 månader med möjlighet att förlänga upp till 48 månader, dvs. maximalt 7 år. Förvaltningsrätten anser att hela denna tid ska beaktas vid bedömningen om avtalstiden strider mot 5 kap. 3 § LOU. Tiden överstrider klart tidsgränsen för ramavtal om fyra år som anges där. Förvaltningsrätten konstaterar att det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan och att Kollegiet inte har angett några särskilda skäl för den längre avtalstiden. Med hänsyn härtill finner förvaltningsrätten att Kollegiets upphandling strider mot LOU och att detta kan sannolikt komma att medföra sådan skada för bolaget som avses i 16 kap. 6 § samma lag. Det finns därmed grund för ett ingripande från för-

valtningsrättens sida. Eftersom den konstaterade bristen hänför sig till förfrågningsunderlaget och således till upphandlingens konkurrensuppsökande skede ska upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Eva Blom

Rådman

Tanja Lindqvist har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.